

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 2014

1046/2014

Laki

työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 2014

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:n 3 momentti, 9 e §:n 2 momentti, 9 f §, 11 §:n 4 momentti, 12 b § ja 28 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 3 momentti, 9 f §, 11 §:n 4 momentti ja 12 b § laissa 983/2013, 9 e §:n 2 momentti laissa 524/2008 ja 28 §:n 2 momentti laissa 951/2000, sekä *lisätään* lakiin uusi 10 a—10 e ja 12 c—12 j § seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3—5 §:ää, 13 §:n 1 momenttia, 14—19 §:ää, 2 luvun 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa, 16, 17, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—6 §:ää, 5 luvun 3 §:ää ja 22 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—3 §:ää, 4 §:n 1—3 ja 6 momenttia, 5 ja 7 §:ää, 8 §:n 1—4 momenttia, 9—12 §:ää, 14—18 §:ää, 21 §:n 3

ja 5 kohtaa ja 22 §:ää, 7 luvun 6 §:n 2 momenttia, 8 luvun 19 §:ää, 9 luvun 1—5 ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10 luvun 1, 2 ja 4—25 §:ää, 11 luvun 1—22 ja 25—27 §:ää, 12 ja 13 lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia, 8—10 ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 21 luvun 6 ja 7 §:ää, 12 §:n 1 ja 2 momenttia ja 17—21 §:ää, 23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia, 24 lukua, 25 luvun 16 §:n 1 momenttia eikä 31 luvun 1 §:n 4 momenttia, 2 ja 10 §:ää.

HE 96/2014
StVM 13/2014
EV 141/2014

4 luku

Yhtiön hallinto

9 e §

Hallituksen jäsenet ja puheenjohtaja

Hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen, ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuustoitumisen asiantuntemus. Hallituksessa on oltava myös hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus.

9 f §

Hallitukseen sovellettavat vakuutusyhtiölain ja osakeyhtiölain säännökset

Työeläkevakuutusyhtiön hallitukseen ja sen jäseniin sekä yhtiön muuhun edustajaan sovelletaan lisäksi, mitä vakuutusyhtiölain 6 luvun 4 §:n 5 momentissa ja 21 §:n 1 kohdassa säädetään hallituksen jäsenten muutokseen liittyvästä ilmoitusvelvollisuudesta ja 6 luvun 6 §:ssä menettelystä toimikelpoisen hallituksen puuttuessa. Lisäksi hallitukseen ja sen jäseniin sovelletaan osakeyhtiölain 6 luvun 2, 3, 5—7, 11—16 ja 25—28 §:ää.

10 a §

Hallituksen jäsenen esteellisyys

Työeläkevakuutusyhtiön hallituksen jäsen ei saa osallistua hänen ja yhtiön välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn. Hallituksen jäsen ei myöskään saa osallistua työeläkevakuutusyhtiön ja kolmannen välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn, jos hän on palvelussuhteessa kolmanteen, kolmantena olevan yhteisön tai säätiön toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa, hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka jos hänellä on odotettavissa sopimuksesta olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa työeläkevakuutusyhtiön edun kanssa.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös muuta oikeustointa kuin sopimusta

sekä oikeudenkäyntiä ja muuta vastaavaa menettelyä, jossa yhtiö käyttää puhevaltaa.

10 b §

Omistajaohjauksen periaatteet

Työeläkevakuutusyhtiön hallituksen on vahvistettava periaatteet siitä, miten yhtiön omistuksista muissa yhteisöissä johtuvia oikeuksia käytetään (*omistajaohjauksen periaatteet*). Periaatteissa on arvioitava myös yhtiön toimitusjohtajan ja palveluksessa olevien henkilöiden muiden yhteisöjen tai säätiöiden hallintoelinten jäsenyydet ottaen huomioon työeläkevakuutusyhtiön edut.

Yhtiön on julkistettava omistajaohjauksen periaatteet.

10 c §

Luottamustehtäviä koskeva luettelo

Työeläkevakuutusyhtiön tulee ylläpitää ajantasaista julkista luetteloa, josta käyvät ilmi tiedot yhtiön hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan jäsenyyksistä muiden taloudellisesti tai yhteiskunnallisesti merkittävien yhteisöjen tai säätiöiden hallituksissa, hallintoneuvostoissa tai niihin rinnastettavissa toimielimissä lukuun ottamatta asunto-osakeyhtiöitä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun luetteloon merkitään myös tiedot työeläkevakuutusyhtiön palveluksessa olevien muuhun ylimpään johtoon kuuluvien taikka yhtiön puolesta sijoituspäätöksiä tekevien tai valmistelevien henkilöiden jäsenyyksistä muiden yhteisöjen tai säätiöiden hallituksissa, hallintoneuvostoissa tai niihin rinnastettavissa toimielimissä, jotka liittyvät heidän työtehtäviinsä, lukuun ottamatta jäsenyyksiä asunto-osakeyhtiöissä.

10 d §

Eturistiritiriitatilanteita koskevat toimintaperiaatteet

Työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaat-

teet eturistiriitojen tunnistamisessa ja ehkäisemisessä noudatettavista menettelytavoista.

10 e §

Liiketoimet johdon ja sen lähipiiriin kuuluvien kanssa

Työeläkevakuutusyhtiön hallituksen on päätettävä yhtiötä koskevasta merkittävästä liiketoimesta silloin, kun liiketoimen toisena osapuolena on:

1) työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, tilintarkastaja, varatilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu tilintarkastuksesta;

2) työeläkevakuutusyhtiön muu ylimpään johtoon kuuluva henkilö, jolla on oikeus tehdä yhtiön tulevaa kehitystä ja toiminnan järjestämistä koskevia päätöksiä;

3) 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun henkilön aviopuoliso, rekisteröidystä parisuhteesta annetussa laissa (950/2001) tarkoitettu parisuhteen osapuoli, edunvalvonnassa oleva vajaa-valtainen taikka vähintään vuoden samassa taloudessa 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun henkilön kanssa asunut avopuoliso.

Työeläkevakuutusyhtiön on pidettävä ajantasaista julkista luetteloa 1 momentissa tarkoitetuista liiketoimista, niiden osapuolista ja niiden keskeisistä ehdoista. Luettelon ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Luetteloon merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun henkilön nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisiin liiketoimiin, jotka on tehty työeläkevakuutusyhtiön ja muun tahon kuin 1 momentissa tarkoitetun henkilön välillä, jos järjestelyn ilmeisenä tarkoituksena on ollut kiertää 1 ja 2 momentin säännöksiä.

11 §

Toimitusjohtaja

Työeläkevakuutusyhtiön toimitusjohtajaan sovelletaan lisäksi, mitä vakuutusyhtiölain

6 luvun 6 §:ssä säädetään menettelystä toimikelpoisen toimitusjohtajan puuttuessa sekä 6 luvun 4 §:n 5 momentissa ja 21 §:n 1 kohdassa hallituksen jäsenten muutokseen liittyvästä ilmoitusvelvollisuudesta. Lisäksi toimitusjohtajaan sovelletaan, mitä hallituksen jäsenestä säädetään tämän lain 10 a §:ssä sekä osakeyhtiölain 6 luvun 2 §:n 2 momentissa, 17 ja 18 §:ssä, 20 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 25 ja 26 §:ssä.

12 b §

Yleiset hallintovaatimukset

Työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava yhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä ja toimiva hallintojärjestelmä, jossa vastualueet on määritelty ja joka tekee mahdolliseksi terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamisen toiminnassa. Työeläkevakuutusyhtiön on asianmukaisin toimin varmistettava toimintansa jatkuvuus ja säännöllisyys kaikissa tilanteissa ja tätä varten yhtiöllä on oltava hallituksen hyväksymä jatkuvuussuunnitelma. Lisäksi työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet yhtiön sisäisestä valvonnasta, riskienhallintajärjestelmästä, sisäisen tarkastuksen järjestämisestä, palkitsemisesta ja toimintojen ulkoistamisen järjestämisestä.

Yhtiön hallituksen on säännöllisesti arvioitava hallintojärjestelmää, kirjallisia toimintaperiaatteita ja jatkuvuussuunnitelmaa.

12 c §

Riskienhallinta

Työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava yhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä riskienhallintajärjestelmä, joka kattaa yhtiöön kohdistuvien riskien ja riskien yhteisvaikutusten jatkuvan tunnistamisen, mittaamisen, seurannan, valvonnan ja raportoinnin.

Riskienhallinnan on katettava seuraavat osa-alueet:

- 1) varojen ja vastuiden hallinta;
- 2) sijoitukset;

- 3) maksuvalmius;
- 4) keskittymäriskin hallinta; ja
- 5) operatiivisten riskien hallinta.

Yhtiöllä on oltava riskienhallintatoiminto, joka on riippumaton riskiä ottavista toiminnoista.

12 d §

Sisäinen valvonta

Työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava sisäinen valvonta, joka kattaa yhtiön kirjanpidon, hallinnon, sijoitustoiminnan ja muut keskeiset toiminnot. Sisäiseen valvontaan kuuluu myös asianmukaisen raportoinnin varmistaminen yhtiön kaikilla organisaatiotasolla.

Sisäiseen valvontaan kuuluu säännösten noudattamista valvova toiminto. Toiminnon on myös arvioitava säännösten noudattamisessa mahdollisesti esiintyneiden puutteiden estämiseksi ja korjaamiseksi yhtiössä tehtyjen toimenpiteiden riittävyttä.

12 e §

Sisäinen tarkastus

Työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava sisäinen tarkastus, joka arvioi yhtiön sisäisen valvonnan ja muun hallinnon riittävyttä ja tehokkuutta.

Sisäisen tarkastuksen on oltava riippumaton yhtiön operatiivisesta toiminnasta.

Sisäisen tarkastuksen tuloksista ja toimenpidesuosituksista on vähintään kerran vuodessa raportoitava hallitukselle ja toimitusjohtajalle, joiden on päätettävä, mihin toimiin sisäisen tarkastuksen tulosten ja suositusten johdosta on ryhdyttävä. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on myös varmistaa, että nämä toimenpiteet toteutetaan.

12 f §

Palkitsemisjärjestelmä

Työeläkevakuutusyhtiön palkitsemisjärjestelmän tulee olla yhtiön toiminnan tarkoituksen ja tavoitteiden mukainen sekä vastata yhtiön pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmässä on erityisesti otettava huomioon työeläkevakuutusyhtiön toiminnan tarkoitus sosiaaliturvaan kuuluvan lakisääteisen eläkevakuutusliikkeen harjoittajana. Palkitsemisjärjestelmän tulee olla sopusoinnussa yhtiön riskienhallinnan kanssa ja edistää sitä. Palkitsemisjärjestelmä ei saa kannustaa liialliseen riskinottoon.

12 g §

Velvollisuus tehdä sisäpiiri-ilmoitus

Työeläkevakuutusyhtiön sisäpiiriläisen on ilmoitettava säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevia osakkeita ja sellaisia rahoitusvälineitä, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella, koskevat tiedot jäljempänä 12 i §:ssä tarkoitettuun työeläkevakuutusyhtiön sisäpiirirekisteriin (*sisäpiiri-ilmoitus*).

Työeläkevakuutusyhtiön sisäpiiriläisellä tarkoitetaan:

1) työeläkevakuutusyhtiön hallituksen jäsentä ja varajäsentä, toimitusjohtajaa ja toimitusjohtajan varamiestä sekä tilintarkastajaa, varatilintarkastajaa ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilöä, jolla on päävastuu yhtiön tilintarkastuksesta;

2) muuta työeläkevakuutusyhtiön palveluksessa olevaa henkilöä, jolla on mahdollisuus vaikuttaa yhtiön varojen sijoittamista koskevan päätöksen tekemiseen tai joka muutoin saa säännöllisesti haltuunsa tällaisia osakkeita tai rahoitusvälineitä koskevaa sisäpiiritietoa.

12 h §

Sisäpiiri-ilmoitus

Sisäpiiri-ilmoitus on tehtävä neljäntoista päivän kuluessa siitä, kun sisäpiiriläinen on nimitetty 12 g §:n 2 momentissa tarkoitettuun tehtävään.

Sisäpiiri-ilmoituksessa on mainittava:

1) vajaavaltainen, jonka edunvalvoja sisäpiiriläinen on;

2) yhteisö tai säätiö, jossa sisäpiiriläisellä

tai 1 kohdassa tarkoitetulla vajaavaltaisella on suoraan tai välillisesti määräysvalta;

3) sisäpiiriläisen sekä 1 kohdassa tarkoitetun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitetun yhteisön tai säätiön omistamat säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevat osakkeet ja sellaiset rahoitusvälineet, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella.

Sisäpiiriläisen on tehtävässä ollessaan seitsemän päivän kuluessa ilmoitettava työeläkevakuutusyhtiölle:

1) 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla osakkeilla ja rahoitusvälineillä tehdyt hankinnat ja luovutukset, kun omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa;

2) muut tässä pykälässä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuvat muutokset.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettua keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä. Jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on kuitenkin ilmoitettava.

Sisäpiiri-ilmoitukseen on sisällytettävä asianomaisen henkilön, yhteisön tai säätiön yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä osakkeita ja muita rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

Jos 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetut osakkeet tai rahoitusvälineet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, työeläkevakuutusyhtiö voi järjestää menettelyn, jossa tiedot saadaan arvo-osuusjärjestelmästä. Tällöin ei erillistä sisäpiiri-ilmoitusta tarvitse tehdä.

12 i §

Työeläkevakuutusyhtiön sisäpiirirekisteri

Työeläkevakuutusyhtiön on pidettävä sisäpiiri-ilmoituksista rekisteriä (*työeläkevakuutusyhtiön sisäpiirirekisteri*), josta ilmenevät kunkin sisäpiiriläisen kohdalla sisäpiiriläisen, 12 h §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitetun yhteisön tai säätiön omistamat sanotussa mo-

mentissa tarkoitetut osakkeet ja rahoitusvälineet sekä eriteltyinä hankinnat ja luovutukset.

Jos 12 h §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetut osakkeet ja rahoitusvälineet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, työeläkevakuutusyhtiön sisäpiirirekisteri voidaan tältä osin muodostaa arvo-osuusjärjestelmästä saatavista tiedoista.

Työeläkevakuutusyhtiön sisäpiirirekisterin ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Jokaisella on oikeus saada kulujen korvaamista vastaan otteita ja jäljennöksiä rekisterin tiedoista. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

12 j §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä;

2) sisäpiiri-ilmoituksen sisällöstä ja tekotavasta; sekä

3) työeläkevakuutusyhtiön sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta.

28 §

Sijoitussuunnitelma

Sijoitussuunnitelmasta on käytävä ilmi, missä määrin ja keneltä työeläkevakuutusyhtiö ostaa 27 §:n 4 momentissa tarkoitettuja palveluja. Suunnitelmassa on myös vahvistettava ne periaatteet, joita on noudatettava myönnettäessä työeläkevakuutusyhtiön muuhun luotonantoon nähden merkittäviä rahallaisia osakkeenomistajille tai takuuosuuden omistajille sellaisessa yhtiössä, joka kuuluu työeläkevakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai sen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2015.

Henkilöiden, jotka lain voimaan tullessa
ovat 12 g §:ssä tarkoitettuja työeläkevakuu-

tusyhtiön sisäpiiriläisiä, tulee tehdä sisäpiiri-
ilmoitus viiden kuukauden kuluessa lain voi-
maantulosta.

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 2014

Tasavallan Presidentti

SAULI NIINISTÖ

Sosiaali- ja terveysministeri *Laura Rätty*